UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er] euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam] s[ecundu]m Curia[m]

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus trigesimusprimus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70429

Visual Library

Hoſtiẽ. ⁊ Joan. de ligna. Sec⁹ aũt ſi res
vſu ſuo ꝯſumit̃. Etſi q̃ras: quid ſit circa h
faciendũ. Dico ꝙ ſubuenias ſi potes ſine
lucro: ⁊ cũ ſecuritate. Si ꝑo nõ potes eme
cũ pacto de retrouẽdendo: q꞉ licitũ eſt ꝟm
Ray. ⁊ Piſa. et Hoſti. ⁊ Inno. in c. ad no
ſtrã. et ꝟm multos doctores: vt notat An-
to. de but. extra ꝺ in c. in dioceſi. Et
hoc ſi fuit ſine fraude: q̃ ꝯſumit̃ ſi ꝑcium ſit
notabilr̃ modicũ: aut ſi fiat cõditio ꝙ ali-
q̃d plus reddat̃. aut ſi emptor cõſueuit fe
nerari. extra de pigno. illo vos. Sed ꝯ.
videt̃ ꝙ liceat Nã ſic mutuãdo fit qꝺ vult
charitas. Sol. Verũ eſt q̃dem mutuãdo
ſed nõ ꝺꝑdando vltra ſortẽ. Scđo. q꞉ il-
le volũtarie dat qꝺ ſuũ eſt. ſ. fruct⁹. Sol.
Dat volũtarie eo modo q̃ q̇s voluntarie
ꝓijcit merces i mare ne ſubmergat̃. Iſte
em̃ vult dare: q꞉ al's tu nõ dares. Tertio
Nam ibi eſt eq̃tas iuſticie. q꞉ vn⁹ pigno-
reutit̃ vt ali⁹ pecunia. Sol. Imo ñ eſt eq̃-
tas: ſed iniq̃tas. q꞉ vſus pignoris aliquid
valet ſeorſum a pignore: nõ aũt vſus pecu
nie. Elice igitur ꝯcluſiones

Prima. Veſtimẽta: iocalia: et oĩe qꝺ
vſu ſuo nõ ꝯſumit̃ in totũ: hñt vſuʒ diſtin
ctũ a re: et ꝯſeq̃nter ꝑ vſu taliũ aliq̃d lici-
te ꝑcipit̃.

Secunda. Que ſuo vſu penit⁹ conſu-
munt̃: non habent vſum diſtinctũ a re: nec
ꝓ vſu eoꝝ licet aliq̃d accipe.

Tertia. Qui vtit̃ pignore cui⁹ vſus eſt
cõſumptio: non tenet̃ aliquẽ fructũ cõpu-
tare in ſortem.

Quarta. Secus ſi pignus vſu nõ cõſu
mit̃. al's eſt vſura vel furtũ.

Quinta. Excipit̃ qñ pign⁹ eſt tuũ: ⁊ vt
videt̃ ñ non eſt tuũ: ſed tñ creditor iniuſte
tenet aliq̃d tuũ qꝺ hr̃e nõ potes.

Sexta. Contract⁹ emptionis cũ pacto
de retrouendẽdo eſt licit⁹: ſi recta intẽtiõe
fiat: vʒ. ſ. vere emptor habeat intentioneʒ
emendi: et fruct⁹ oẽs facit ſuos. de hoc tñ
infra diffuſius.

Septima. Si aũt ibi ſit fraus: q꞉. ſ. eſt
pignoratio: q̃uis inſtrumẽta ſonent ꝙ ſit
venditio: ſecus eſt.

Caſus trigeſi-
musprimus.

q Veritur trigeſimoprio
Vtꝝ emens ꝑdium cum pacto
retrouendẽdi illud: ſi ſũma ex-
hibita infra certũ tp̃s reſtituat̃: poſſit in-
ſtãte tali tp̃e ꝑcipere fructus ex tali re em
pta. Videt̃ em̃ ꝙ nõ. Primo: quia Leuit.
xxv. dr̃: ꝙ tales fruct⁹ i tali caſu ſunt com-
putãdi in ſortem. Ait em̃ ibi dñs. Si at-
tenuat⁹ frater tuus vẽdiderit poſſeſſiun-
culã ſuã/ ⁊ voluerit ꝓxim⁹ ei⁹ poterit redi
mere. Et ide cõputabunt̃ fruct⁹ ex eo tp̃e
quo vẽdidit: et qꝺ reſiduũ eſt reddet em-
ptori. Secũdo: q꞉ i tali ꝯtractu vẽditiõis
nõ transfert̃ dñium in emptorẽ. ḡ fructus
ꝑcipit rei nõ ſue. ⁊ ꝯſeq̃nter tenet̃ reſtitu-
ere. Patet aũt añcedens Primo: q꞉ talis
venditor nõ habet liberã volũtatẽ vẽden
di. Scđo: q꞉ nulla vẽditio facta ſub cõdi-
tione eſt vera venditio ꝟm iura: vt dicit̃.
et ꝯñter ꝑdicta vẽditio deficit a rõne vere
venditiõis. Tertio ꝑncipalr̃. q꞉ vt q̃dam
referũt ꝟm Hoſtieñ. ⁊ Joan. anꝺ. in c. ad
noſtrã. extra de emp. ⁊ ven. talis ꝯtract⁹ ẽ
inuẽt⁹ ab vſurarijs ad palliandũ vſuras.
ideo cauẽdus eſt. Quarto: q꞉ ſup iſto cõ-
tractu varie ſentiũt doctores ⁊ docti vi-
ri. ḡ ẽ dubi⁹. ⁊ ꝯñter cauẽd⁹: ⁊ via tutior
eligẽda. iuxta notata ꝑ doctores i c. in ci-
uitate. extra de vſurʒ. Eſt etiam ad h tex.
extra ꝺ ſpo. in c. iuuenis. Sed ꝯ: q꞉ multi
viri doctiſſimi ⁊ ſcti ꝯſuluerũt in oppoſitũ
et q̃tidie ꝯſulũt: eo ꝙ h fiat in fauorẽ ven-
ditoris ⁊ ñ emptorʒ. Rñdeo. Pro intelle
ctu dicẽdoꝝ ſciendũ eſt Primo: ꝙ aliud ẽ
loq̇ de aliq̃ re ꝟm foꝝ ꝯtentioſum in q̃ ſolũ
de exterioribus iudicat̃ ꝟm ꝓbata ⁊ alle-
gata. Aliud loq̇ ꝟm foꝝ ꝯſcie: in q̃ iudicat̃
ꝟm ea q̃ penitẽs fatet̃: cui ꝓ ſe ⁊ ꝯ ſe credẽ
dũ eſt. Multa ḡ ſunt q̃ in foro ꝯtentioſo
ꝯtractũ iſtũ redderẽt iniuſtũ: vtputa ſi ta-
liter emẽs eſt aſſuet⁹ vſuris ⁊ hmõi: q̃ ꝟm
foꝝ ꝑnie nihil ad rẽ ꝑtinerẽt. Sciendũ eſt
Scđo: ꝙ ea q̃ ad hunc cõtractũ allegabo
infra: oĩa ſunt dicta ad ꝓpoſitũ explicite ⁊
formalr̃: nõ aũt cauilloſe tracta. Sciendũ
eſt Tertio: ꝙ q̃tuor modis fit iſte ꝯctus
vere: ⁊ vno apparẽter. Prĩo fit ſic. Petr⁹
de furno emit ab Henrico de puteo fun-
dũ. h. valorʒ florenoꝝ mille: ꝑcio eodẽ qꝺ
iuſtũ eſt. et eidem Henrico ſpondet ſe re-

ꝑẽditur infra certũ tp̃s:puta.x.annos vl'
q̃tiens ſumma fuerit oblata. Interim au
tẽ ipe Petr⁹ ꝑcipit fructus ex fundo :vel
dat Hẽrico fundũ p̃dictũ ad affictũ:ſm
rõnẽ.vj.p centũ.q̃ affictus iuſt⁹ credit̃ ꝛ a
me nũc ſupponit̃. Scd̃o fit ſic. Petr⁹ emit
cũ p̃dicto pacto dimidiũ ipſius b.ꝓ indiui
ſo florenis q̃ngentis:ꝛ dat Henrico ad af
fictũ ſm rõnem p̃dictã. Tertio fit ſic. Pe
trus cũ p̃dicto pacto emit totũ fundũ b.
q̃ngentis florenis:ꝛ dat Henrico ad affi
ctũ ſm rõnem p̃dictam.ita tñ ꝙ in tali af
fictu nõ ↄ̃ſiderat̃ valor fundi ſed q̃ntitas
p̃cij:ita ꝙ q̃ngenta reddũt ei triginta ꝛ nõ
plura. Et eſt idẽ acſi emeret directũ domi
niũ fundi valẽtis q̃ngẽta:nõ empto vtili
qd̃ tantundẽ valet. Quarto fit ſic. Hẽri-
cus egens pecunia:vendit.lx.florenos au
ri Petro annui reddit⁹ ſuꝑ fundo b.ꝛ oi-
bus bonis ſuis:ꝛ p̃ciũ cõpetens ↄ̃ſtituit̃:
puta mille florenoꝝ auri.ita tñ ꝙ ſi infra
certũ tp̃s vel q̃tienſcũq; reddat̃ ſũma p̃di
cta liberet̃ Hẽric⁹ a tali affictu. Quinto
fit apparent̃ ſic. Petr⁹ accipit fundũ b.in
pign⁹ ꝓ mille florenis:ita tñ ꝙ ſi infra cer
tũ tp̃s ſũma nõ reddat̃:impignoratio ſit
vẽditio. Quia ĝ multis modis variat̃ ca
ſus:iuxta ſingulos enucleand⁹ eſt

Caſus xxxij.

q Verit̃ igit̃.xxxij. Vtꝝ
p̃mo mõ licite fiat: Ad quod
reſpõdendo talem pono ↄ̃clu
ſionem. In foro ↄ̃ſcientie ceſ
ſante omni fraude ꝛ corrupta intentione
ita ꝙ intentio emptoris ſit vere ꝛ realiter
emendi:ꝛ mallet emere abſolute q̃ꝫ talit̃.
Dico ꝙ caſus eſt licitus ꝛ eſt opus pieta
tis:ꝛ emptor interim licite ꝑcipit oẽs fru
ctus. Et h̃ ꝓbo rõne ſic. Nã talis emptor
ſine alicui⁹ damno iniuſto ſeruit ꝓximo.
Nec valet dicere ꝙ damnificat venditorẽ
quia accipit fruct⁹ ex fundo. Funduꝫ eñi
dico trãſiuiſſe in dominiũ emptoris ꝑ vẽ
ditionem. Et ſi dicat̃ ꝙ ibi nõ fit vẽditio.
Dico ꝙ ſi abſit fraus:eſt vera vẽditio.q̃a
ↄ̃ditio de redimẽdo nõ tollit venditionẽ:
vt ptꝫ Leui.xxv.vbi dñs mãdat ꝙ oĩs
terra ꝑpli ſui vẽdat̃ ſub redẽptõis ↄ̃ditiõe

Quod inde etiã ptꝫ:quia ſi rapiat̃ fluuio
aut ſummergat̃ terremotu:aut effodiat̃ ꝓ
metallo vel lapide:aut q̃cunq; mõ deteri
oret̃:damnũ aſcribit̃ emptori : ſiue culpa
ſit lata ſiue leuis ſiue nulla:qd̃ nõ eẽt niſi
res eſſet ſua. Probo etiã auctoritate. Nã
hanc ſniam meã ſic vt exp̃ſſi intellectã ex-
plicite ꝛ formalit̃ tenuerũt iſraſcripti do-
ctores ſacri ordinis minoꝝ:vt teſtat̃ frat̃
Bernardin⁹ de Buſto ordinis eiuſdem
ſcꝫ Alexã.de ales.iij.parte ſũme.ꝛ Do-
nald⁹ in ſũma.ꝛ ſctũs Bernardin⁹ in ſu-
is tractatib⁹ ↄ̃tractuũ.ꝛ dict⁹ frater Ber
nardin⁹ in q̃dã ſuo ↄ̃ſilio.ꝛ frat̃ Angel⁹
de Clauat̃.i angelica.c.de vſuris. Eandẽ
tenuerũt de ordine p̃dicatoꝝ Ray.ꝛ Pi-
ſan⁹ ꝛ Archie.ꝛ multi alij imo oẽs. Eã-
dẽ etiã tenuit Hugo:vt refert Archid.in
c.plerique.xiiij.q.iij.ꝛ ſimilr̃ Aſteſ. Inno-
ceñ. Hoſt.ꝛ dñs Anto.d̃ but.in c.ↄ̃q̃ſt⁹
ꝛ cõiter ibi oẽs canoniſte.ſicut theologi ĩ
iiij.di.xv.ꝛ legiſte in.l.ſi fundũ.ꝛ.l.ſi a te.
C.de pactis int̃ empto.ꝛ vendi. Suꝑ di-
cto caſu vltimate ſcripſit dñs Bartholo-
meus cepolla veronenſ:q̃ d̃ hoc fere vnũ
volumẽ ↄ̃fecit.ꝛ tandẽ in meam ſniam ꝛ
cõcluſionem ſe reſoluit:vt patet ſcd̃o caſu
ſuo:columna p̃ma. Hanc etiã ſniam ha-
bes exp̃ſſe ꝛ formalr̃ traditã ſm iura ciui
lia:vtꝫ.C.vbi ſ.i vtraq; lege p̃dicta. Si
milit̃ eandẽ habes ſm canones vt paꝫ in
glo.ſuꝑ c.Cõqueſt⁹.extra d̃ vſuris.ꝛ ſuꝑ
ca.ad nr̃am.extra de empt̃.ꝛ vendi. Nec
obſtat tex.in dicto c.ad nr̃am.q: ibi repro
bat̃ ↄ̃tract⁹ rõne doli:nõ rõne pacti de re
trouẽdendo: vt paꝫ intuẽti. Et ſic patet
concluſio.

Caſus xxxiij.

q Verit̃ triceſimoter-
tio Vtrũ licite fiat ſcd̃o mõ
Ad qd̃ dico ꝙ eſt idem iudi
cium de p̃mo ꝛ ſcd̃o modo:
vt ex ſe patet. Si tñ in vtroq; caſu p̃cium
nõ eſſet equũ:teneret̃ emptor augere p̃ciũ
nõ tñ reſcinderet̃ ↄ̃tract⁹:niſi eſſet fraus
vltra dimidiũ iuſti p̃cij. Teneret̃ etiã ſm
aliq̃s r̃ſtituere fruct⁹ ꝑceptos pro rata d̃-
minutiõis precij:vt videt̃ prima fronte.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN